УДК 616-091.8:618.36+618.33-“43=20-28”

В.В. Вовк, С.А. Томашова

Морфологічна характеристика посліду при природжених вадах розвитку плодів у термін гестації 20–28 тижнів

Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького

Ключові слова: *плід, природжені вади розвитку, пуповина, плацента.*

V.V. Vovk, S.A. Tomashova

Morphological characteristics of afterbirth in congenital malformation in fetuses of 20-28 weeks gestation period

Key words: *fetus, congenital malformation, umbilical cord, placenta*

Мета роботи. Виявлення морфологічних змін у послідах у випадках природжених вад розвитку плодів у термін гестації 20–28 тижнів.

Об’єктом дослідження були 94 посліди від жінок з природженими вадами розвитку плодів, 92 з яких народились мертвими. Оцінювали макро- та мікроскопічні характеристики посліду забарвлення препаратів гематоксилін-еозином, за Ван-Гізоном та з допомогою методики елективного виявлення фібрину.

Макроскопічно виявлено агенезію або гіпоплазію однієї пуповинної артерії (15 випадків – 15,96%), аномальне крайове або оболонкове прикріплення пуповини (10 – 10,6%). При гістологічному дослідженні плаценти найчастіше спостерігали різні варіанти порушеного її дозрівання (54 – 57,4%), зокрема, дисхроноз ворсин хоріона (23 – 24,5%), патологічна незрілість плаценти (варіант ембріональних і гіповаскуляризованих ворсин (по 10 – 10,6%) і проміжних незрілих ворсин (11 – 11,7%). Порушення кровообігу з надмірним нагромадженням фібриноїду і формуванням афункціональних зон виявлено у 57 випадках (60,6%), у 15 (15,96%) – з виникненням інфарктів. Серед інших патологічних змін виявлялено петрифікати у різних структурах плаценти (31 випадок – 32,98%) та продуктивний плацентит (24 випадки – 25,5%).

Висновки. При вадах розвитку у плода в терміні гестації 20–28 тижнів у плаценті найчастіше трапляються різні варіанти порушення формування ворсин хоріону, що разом з іншими змінами призводять до розвитку плацентарної недостатності.

УДК 617.55–007.274–02:546.43–3]–091

А.Г. Волянська, Н.М. Олійник, О.В. Сивоконюк

Патоморфологічні особливості впливу сульфату барію на формування спайкового процесу

Одеський національний медичний університет

Ключові слова: *спайкова хвороба, сульфат барію, морфологія.*

Pathomorphological characteristics of influence of barium sulfate on the formation of peritoneal commissures

A.G. Volyanska, N.M. Oliynyk, O.V. Syvokonyuk

Key words: *peritoneal commissures, barium sulfate, morphology.*

Проблема спайкової хвороби очеревини та хірургічне лікування пов’язаної з нею гострої спайкової непрохідності кишечника залишається однією з найактуальніших і найскладніших у сучасній абдомінальній хірургії.

Для її вирішення використовують різні засоби консервативного лікування та профілактики процесу спайкоутворення. Та це не забезпечує зниження частоти спайкової хвороби очеревини. Висока частота патології, неефективність заходів ранньої діагностики та прогнозування захворювання зумовлює високу частоту оперативних втручань, що доводить необхідність пошуку нових методів прогнозування та профілактики утворення спайок очеревини.

Мета роботи. Дослідження експериментальної моделі спайкоутворення у самок щурів шляхом внутрішньоочеревинного введення сульфату барію для подальшої розробки методів профілактики та лікування спайкової хвороби.

Дослідження виконували на самках білих щурів масою 190–250 г (n=15). Тварин утримували на стандартному раціоні віварію в умовах вільного пересування та доступу до води. Роботу з лабораторними щурами проводили з дотриманням загальноприйнятих нормативних і біолого-етичних вимог. За експериментальну модель спайкової хвороби обрано внутрішньоочеревинно введення сульфату барію. Усі втручання та забій тварин проводили з дотриманням міжнародних принципів Європейської конвенції про захист хребетних тварин, які використовуються для експериментальних та інших цілей (Страсбург, 1985), ухвали Першого національного конгресу з біоетики (Київ, 2000). Після досліджень проводили евтаназію тварин під легким ефірним наркозом. Для досягнення мети використовували комплекс загаль-

ногістологічних і гістохімічних досліджень, сукупність яких дозволяє судити про морфофункціональний стан органів. Матеріал фіксували в 10% нейтральному формаліні протягом двох діб. Обробляли за загальноприйнятою методикою із заливанням у парафін. Зрізи 5–7 мкм завтовшки забарвлювали гематоксиліном та еозином. Для виявлення особливостей розвитку сполучної тканини використовували забарвлення за Ван Гізон.

При патоморфологічному дослідженні біоптатів тварин за умов введення сульфату барію виявляється осередкове потовщення серозної оболонки матки. Це зумовлено розростанням зрілої волокнистої сполучної тканини, волокна якої при забарвленні за Ван Гізон мають яскраво червоний колір. Між волокнами відзначаються фіброцити та поодинокі лімфоїдні елементи. Визначено також тонкостінні судини та судини з гіалінізованою стінкою.

У нирках, печінці й міокарді розвиваються помірно виражені гемодинамічні порушення та дистрофічні зміни в епітелії ниркових канальців, гепатоцитах і кардіоміоцитах. Отримані результати свідчать про токсичну дію сульфату барію на організм тварин.

Висновки. Введення сульфату барію сприяє активному утворенню сполучнотканинних елементів і новоутворених судин, що призводить до розвитку спайкового процесу в черевній порожнині. Це дозволяє рекомендувати експериментальну модель спайкової хвороби, індукованої внутрішньо очеревинним введенням сульфату барію, до подальшого використання як базової моделі в дослідженні посттравматичного хірургічного утворення спайок і для подальшої розробки методів профілактики і лікування спайкової хвороби.

УДК: 616.36-002-003.826+616.36-002.17)-036.82-02

О.М. Гаврилюк

Патогенез процесів загоєння та репарації при стеатогепатиті та вірусному гепатиті С

Львівський національний медичний університет ім. Д. Галицького

Ключові слова: *загоєння, стеатогепатит, вірусний гепатит С.*

Pathogenesis of healing and repair processes in steatohepatitis and hepatitis C

A.M. Gavrilyuk

Key words: *healing, steatohepatitis, viral hepatitis C.*

Мета роботи. Вивчення морфологічних особливостей патогенетичних варіантів процесів загоєння та репарації при алкогольному, неалкогольному стеатогепатиті та вірусному гепатиті С.

Проаналізовано 45 автопсійних випадків цирозу печінки, зумовленого цими захворюваннями. Базуючись на локалізації новоутвореної сполучної тканини (перицелюлярна, септальна та асоційована з дуктулярною реакцією), матеріал поділено на 3 групи, за допомогою гістохімічних та імуногістохімічних методів. Досліджено частоту морфологічних проявів фіброгенезу (трихром Массона, α-SMA, Ki 67), ангіогенезу (CD 31, CD 34), регенерації (СК 19) і кількість клітин-регуляторів (CD 68). Результати оцінювали за допомогою морфометричного аналізу (Image-Pro Plus Version 6) з визначенням відносної площі досліджуваних структур (загальний, септальний і лобулярний показники) і відповідних статистичних методів.

Виділили показники зі стастично значущими відмінностями у досліджуваних групах. При перицелюлярному варіанті спостерігали високі значення лобулярного фіброзу, α-SMA та CD34. При септальному вищим був рівень септального α-SMA. При варіанті, асоційованому з дуктулярною реакцією, вищими були показники загального фіброзу, септального α-SMA та СК19 (септального та загального).

Висновки. Виявлені показники фіброгенезу, ангіогенезу та репарації можуть бути використані для диференціювання різних патогенетичних варіантів процесів загоєння та репарації, що лежать в основі прогресування хронічних захворювань печінки.

УДК: 616.36-006:616.36-004.091:572.7

А.О. Гаврилюк

Морфологічні особливості раку печінки на фоні цирозу вірусного ґенезу

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Ключові слова: *HBV- і HCV-асоційована гепатоцелюлярна карцинома, цироз печінки, дисплазія гепатоцитів.*

Morphological characteristics of liver cancer against the background of cirrhosis of viral origin

A.A. Gavrilyuk

Key words: *HBV and NSV associated hepatocellular carcinoma, cirrhosis, dysplasia of hepatocytes.*